

WOJEWODA ŚLĄSKI

Katowice, dnia 30 kwietnia 2010

NP/II/0911/159/10

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz.U. z 2001 roku, Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr 0150//XLI/920/10 Rady Miasta Tychy z dnia 25 marca 2010 roku w sprawie Statutu Osiedla "Jaroszowice-Urbanowice-Wygorzele" w części określonej w § 29 statutu, stanowiącego Załącznik do uchwały – jako sprzecznej z art. 7 Konstytucji RP w zw. z art. 35 ustawy o samorządzie gminnym.

UZASADNIENIE

Na sesji w dniu 25 marca 2010 roku ww. uchwałą Rada Miasta Tychy przyjęła Statut Osiedla "Jaroszowice-Urbanowice-Wygorzele" stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

W § 29 statutu postanowiono, iż:

„1. Organy i jednostki organizacyjne Miasta występują do Rady Osiedla o wyrażeni opinii w sprawach:

- 1) projektów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w części dotyczącej Osiedla,*
- 2) planowanych zmian przeznaczenia nieruchomości należących do Miasta i położonych na terenie Osiedla, a przeznaczonych na działalność oświatowo-kulturalną i opiekuńczą,*
- 3) lokalizacji inwestycji mających wpływ na środowisko lokalne,*
- 4) przebiegu tras komunikacyjnych i rozmieszczenia przystanków,*
- 5) nazewnictwa ulic, placów i Osiedla oraz nadawanie herbu i flagi Osiedla.*

2. Niewyrażenie w ciągu 21 dni opinii, o której mowa w ust. 1 oznacza brak uwag ze strony Rady Osiedla.”

Tym samym w statucie jednostki pomocniczej określono obowiązki organów gminy oraz jednostek organizacyjnych gminy.

Jako podstawę prawną do podjęcia przedmiotowej uchwały Rada Miasta wskazała m.in. przepisy art. 35 ustawy o samorządzie gminnym. Przepisy te stanowią m.in. iż organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa rada gminy odrębnym statutem, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami, ponadto określają katalog obligatoryjnych elementów statutu takiej jednostki, przy czym katalog ten ma charakter otwarty, na co wskazuje użycie przez ustawodawcę zwrotu "w szczególności". Do elementów obligatoryjnych statutu zaliczono określenie: nazwy i obszaru jednostki pomocniczej, zasad i trybu wyborów organów jednostki pomocniczej, organizacji i zadań organów jednostki pomocniczej, zakresu zadań przekazywanych jednostce przez gminę oraz sposobu ich realizacji, zakresu i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej.

Zdaniem organu nadzoru, nałożenie na organy gminy i jednostki organizacyjne gminy obowiązku występowania do rady osiedla o opinie w określonych sprawach nie mieści się w zakresie pojęcia "organizacja i zakres działania jednostki pomocniczej". Podkreślić należy, iż co prawda ustawodawca upoważnił radę gminy do określenia dodatkowych elementów ponad te, które określono w art. 35 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym, jednakże mogą one dotyczyć wyłącznie organizacji i zakresu działania jednostki pomocniczej. Tym samym niedopuszczalnym jest określenie w statucie jednostki pomocniczej jakichkolwiek kwestii dotyczących obowiązków organów gminy, czy jednostek organizacyjnych gminy. Podkreślić przy tym należy, iż organ nadzoru nie kwestionuje możliwości uprawnienia rady osiedla do wyrażania opinii w sprawach wymienionych w § 29 statutu. Natomiast obowiązek uzyskania opinii w tychże sprawach może być nałożony, w odniesieniu do podmiotów wymienionych w § 29 statutu, jedynie poprzez wprowadzenie stosownych regulacji do statutu gminy oraz statutów poszczególnych jednostek organizacyjnych gminy, a więc aktów regulujących organizację i tryb działania tych jednostek oraz ich organów.

Z treści przepisu art. 7 Konstytucji RP, który stanowi, że organy administracji publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, wynika bezspornie, iż organy administracji publicznej obowiązuje zasada: „co nie jest prawem dozwolone jest zakazane”. Organom jednostek samorządu terytorialnego wolno bowiem jedynie to, na co zezwalają przepisy prawa i mogą działać tylko tam i o tyle, o ile prawo je do tego upoważnia (por. W. Skrzydło – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej – komentarz, Zakamycze 1999 rok, str. 15). Innymi słowy, jeżeli organ administracji publicznej podejmuje działanie w sprawie, co do której przepis prawa wyraźnie lub pośrednio nie wskazuje jego właściwości, działanie takie stanowi naruszenie konstytucyjnej zasady legalizmu.

W związku z powyższym stwierdzenie nieważności przedmiotowej uchwały we wskazanej części, jako podjętej z istotnym naruszeniem prawa, jest w pełni uzasadnione i konieczne, przy czym z uwagi na bezpośrednie powiązanie przepisu § 29 ust. 2 statutu z ust. 1 koniecznym było stwierdzenie nieważności całości § 29 statutu.

Na niniejsze rozstrzygnięcie służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

WOJEWODA ŚLĄSKI

Zygmunt Łukaszczyk